

MY, PIWOWARZY NIEMIECCY

Przedstawmy się: Stowarzyszenie Piwowarów Domowych i Hobbystycznych w Niemczech (Vereinigung der Haus- und Hobbybrauer in Deutschland – VHD).

Tekst: Volker R. Quante

My, piwowarzy domowi i hobbystyczni w Niemczech, jesteście ludźmi w różnym wieku, którzy lubią pić dobre piwo i dbają o to, aby w przyszłości istniało dobre piwo na rynku i w społeczeństwie. Warzymy nasz trunek w domu lub u przyjaciół – według własnych receptur, według własnych pomysłów i według własnego smaku.

POCZĄTKI STOWARZYSZENIA

Stowarzyszenie Piwowarów Domowych i Hobbystycznych zostało założone w 1995 roku w Niemczech przez 38 entuzjastów. Spotkali się w browarze komunalnym w Kulmbach we Frankonii i zdecydowali m.in. ożywić historyczne rękodzieło domowego piwowarstwa, które w tym czasie prawie zostało zapomniane. Był to czas, kiedy piwo w Niemczech było anonimowym, bezsmakowym trunkiem masowej produkcji i kiedy coraz więcej małych browarów rodzinnych musiało walczyć o przeżycie. Pasteryzowane piwo z puszek stało się codziennością, zaś piwa z wyrazistym smakiem – rytasem na rynku.

Rozkwitający w tym okresie Internet stworzył możliwości poznawania ludzi z podobnymi zainteresowaniami. Szybko otwarto stowarzyszenie dla mieszkańców całej Republiki Federalnej Niemiec i już w roku 1997 odbyło się pierwsze spotkanie pod tytułem „Dni Piwowarstwa Domowego i Hobbystycznego” (Haus- und Hobbybrauertage – lub krótko: HHBT).

STOWARZYSZENIE DZIŚ

Obecnie VHD ma ponad 500 członków z całego kraju. Większość z nich pochodzi z Frankonii, rejonu znanego z mnóstwa małych browarów wiejskich. Jednak w stowarzyszeniu reprezentowane są wszystkie inne regiony

Piwowarzy niemieccy podczas pokazu warzenia

RFN, a kilku członków pochodzi z zagranicy: z Austrii, ze Szwajcarii i Stanów Zjednoczonych. Raz w roku, jesienią, ponad 100 piwowarów domowych wraz z rodzinami spotyka się, aby wziąć udział w konkursie piw domowych, wymienić doświadczenia oraz odwiedzić browary, słodownie, muzea piwne lub dobre lokale degustacyjne, a także w celu wypełnienia obowiązku utrzymywania rocznego zebrania oficjalnego.

Nasze stowarzyszenie wspiera i częściowo organizuje doroczne Tour de Bier. Co roku wiosną odbywa się podróż piwna do ciekawych miejsc i rejonów piwnych w Niemczech, Austrii lub Czechach. Odwiedziliśmy do tej pory browary komunalne Zoigl w Windischeschenbach, mekkę piwną Bamberg, browary komunalne we Frankonii i w Turynii, stolicę Austrii Wiedeń, miasto Brno w Czechach oraz rejon uprawy chmielu dookoła Spalt w Hallertau. W wycieczce udział bierze ok. 40 uczestników. Oprócz piwa podczas Tour de Bier ważną rolę odgrywa także kultura. Odwiedziliśmy miejscowe teatry, stare zamki, średniowieczne starówki i muzea.

CZYM JESZCZE SIĘ ZAJMUJEMY

VHD zajmuje się także warzeniem pokazowym, prezentacjami i nawiązaniami do piwowarstwa średniowiecznego. Na targach piwnych, festiwalach lub rynkach historycznych często można spotkać piwowarów domowych z VHD, którzy pokazują swoją sztukę, zapraszają do współdziałania i przekonują nowicjuszy do naszego ciekawego hobby.

Z okazji piętnastolecia VHD doroczny zjazd HHBT w 2010 roku odbędzie się od 27 do 29 sierpnia 2010 w Schwalenberg. Patronat nad spotkaniem objął były minister do spraw zagranicznych dr Frank-Walter Steinmeier.

GRUPY REGIONALNE

Duża część aktywności stowarzyszenia ma miejsce nie w VHD, ale w tak zwanych grupach regionalnych. Bez formalności i bez prawa do głosowania podczas oficjalnego spotkania rocznego VHD grupy regionalne reprezentują piwowarów domowych ograniczonego rejonu Niemiec. Spotykają się od czasu do czasu, by działać wspólnie. Piwowarzy Domowi Kraju Nassauskiego (Hausbrauer Nassauer Land) – grupa regionalna, do której należą – spotykają się regularnie raz w roku wiosną i urządzają dwa, trzy razy w roku warzenie pokazowe na rynkach miast lub wsi naszego rejonu. Grupy te podtrzymują w ten sposób aktywności w stowarzyszeniu, które cierpi z powodu dużych odległości między członkami.

PRAWNA STRONA PIWOWARSTWA DOMOWEGO W NIEMCZECH

Piwowarstwo domowe w Niemczech jest legalne tylko i wyłącznie, jeżeli piwowar przed rozpoczęciem pierwszego warzenia złoży wniosek do okręgowego głównego urzędu celnego. Urząd udziela autoryzacji na warzenie i potwierdza, że 200 l na rok na jedną rodzinę będzie nieopodatkowane. Jeżeli piwowar domowy przekroczy limit 200 l lub warzy do wyszynku, to musi zapłacić akcyzę. Podobnie jest, jeżeli piwo jest produkowane podczas warzenia pokazowego. Wtedy sprawa staje się skomplikowana: każda warka musi być zgłoszona do urzędu w formie pisemnej. Nie chodzi o duże ilości pieniędzy, ponieważ warka

50-litrowa kosztuje zaledwie pięć EUR (18 zł) akcyzy, ale zgłoszenie i administracja są biurokratyczne i czasochłonne.

Bądźmy jednak zadowoleni, że przynajmniej niemieckie prawo czystości piwa (Reinheitsgebot) nie obowiązuje w piwowarstwie domowym. Zabrania ono przecież nie tylko dodawania środków chemicznych lub konserwujących do piwa, ale też używania przypraw naturalnych, ziół lub owoców. Prawo czystości w ten sposób strasznie ogranicza możliwą gamę smakowitych piw dla browarów komercyjnych. Ale to już inny temat, wykraczający poza ramy niniejszego artykułu.

Mimo trudności piwowarzy domowi w Niemczech nie dają się zastraszać przez biurokrację i liczba zorganizowanych piwowarów domowych w VHD ciągle rośnie. Trend jest taki, że na każdego zorganizowanego piwowara domowego przypada średnio dziesięciu innych, niezorganizowanych, choć regularnie warzących swój ulubiony trunek. Nieznana oczywiście jest liczba tych, którzy warzą nieregularnie.

Więcej informacji znajduje się na stronach internetowych VHD: www.hausgebraut.com lub www.hausgebraut.de. Niestety strony te są wyłącznie po niemiecku. Zapraszam także do odwiedzenia strony www.brunnenbraeu.de, gdzie zainteresowani mogą znaleźć mnóstwo praktycznych informacji o piwowarstwie domowym i scenie piwnej w Niemczech.

Na targach piwnych, festiwalach lub rynkach historycznych często można spotkać piwowarów domowych z VHD, którzy pokazują swoją sztukę, zapraszają do współdziałania i często przekonują nowicjuszy do naszego ciekawego hobby.